

30.1.2025

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

Vastaus tietopyyntöön VN/35922/2023

HEL 2025-000096 T 07 01 02

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vastaus tietopyyntöön VN/35922/2023

Sosiaali- ja terveysministeriö on toimittanut 3.1.2025 päivätyllä kirjeellä Helsingin kaupungille tietopyynnön VN/35922/2023. Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on koonnut alla olevat vastaukset tietopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

1.

Mikäli maksut indeksikorotuksilla päivittyisivät vuosittain, tämä tarkoittaisi käytännössä joka vuoden vaihteeseen ajoittuvaa maksujen muutokseen liittyvää valmistelutyötä, ohjeiden päivittämistä (asiakasmaksu- ja sisältäviä ohjeita on toistakymmentä kappaletta), intran ja internet-sivujen päivittämistä sekä Apotti-järjestelmän päivittämistä ja järjestelmäpäivitysten aikataulusta sopimista.

Työlle on vaikea arvioida tarkkaa kustannusta, koska se vaatii usean eri tahon työpanosta. Uusien asiakasmaksupäätösten tekeminen kaikille pitkäaikaisten palvelujen asiakkaille tarkoittaa Helsingissä yhteensä n. 17 000 asiakaspäätöstä (keskimäärin on mahdollista tehdä 3 päätöstä tunnissa, ne pitää tehdä yksilöllisesti jokaiselle asiakkaalle, tähän ei ole automaatiota). Arviomme mukaan tämä kiinnittäisi (vähintään) yhden asiantuntijan/suunnittelijan kokoaikaisen työpanoksen (vähintään) kuukauden ajalle, sekä 23 taloussihteerin noin kahden kuukauden työpanoksen kaikkien asiakasmaksupäätösten uusimiseksi. Arvioidut kus-

30.1.2025

tannukset asiantuntijan ja taloussihteerien työstä ovat noin 155 000 €/vuosi.

Lisäksi kustannuksia syntyy mm. seuraavista muutoksen aiheuttamista tehtävistä: lautakuntakäsittely, toimialajohtajan päätös, tiedon keruun kustannukset, tietojärjestelmäpäivitykset (muutokset mm. Apottiin), sekä muutoksia koskeva asiakasviestintä.

Käytännössä indeksikorotukset tulevat tiedoksi hyvinvointialueille jo nykyisinkin liian myöhään (marraskuussa), jotta ne saataisiin päätöksen tekoon ja muutokset valmiiksi siten, että uusia maksuja voitaisiin periä heti 1.1. alkaen. Indeksikorotukset vaikuttavat myös asiakkaan käyttövaroihin, jotka tulisi olla käytössä heti vuoden alussa.

2.

Peruuttamattomia poisjääntejä varatuilta ajoilta kertyi ajalla 1.1. - 31.12.2024 seuraavasti:

Psykiatria 21375

Päihdepalvelut 16943

Suun terveydenhuolto 7755

Terveysasemat 16861

Jalkaterapia 171

Fysioterapia 1965

Toimintaterapia 91

Ravitsemusterapia 139

Äitiys- ja lastenneuvola 1373

Kotihoidon lääkärit 92

Kotisairaala 325

Geriatrian poliklinikka 327

Sisätautien poliklinikka 912

Kehitysvammapoliklinikka 288

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki
www.hel.fi/sotepe

Puhelin

+358 9 310 5015

Y-tunnus

0201256-6

30.1.2025

Opiskelijaterveydenhuolto 1886

3.

Viime vuonna laskutettuja peruuttamattomia poisjääntejä on maksettu yht. n. 304 000 euroa. Perintätoimiston perittävänä näitä on tällä hetkellä n. 221 000 euroa ja kaupungin perittävänä vielä n. 53 000 euroa lähinnä loppuvuoden saatavien osalta. Myös kaupungilla vielä perittävät tullaan siirtämään perintätoimiston perittäväksi, mikäli lähettämämme maksumuistutus ei tuota tulosta. Ulosottoon päätyneitä ei saada eritellyä. Perittäviä maksuja peritään vanhenemiseen saakka, eli ulosottoon siirtoja tehdään jatkossakin maksuista, jotka ovat tällä hetkellä perittävänä.

4.

Ei.

5.

Ei. Sakkomaksu on Helsingissä tällä hetkellä 56,70 €. Vaikka sitä korotettaisiin 20–30 % niin palveluissamme ei ole vastaanottotoimintaa, jonka tuotantokustannukset olisivat sakkomaksua pienempiä.

6.

Perheoikeudellisten palvelujen peruuntuneet/käyttämättä jääneet ajat vuonna 2023:

Lastenvalvojan tapaamiset (lasten huoltoa ja asumista koskevat sopimusasiat, vanhemmuusasiat) yhteensä 1222 kpl (17 % käynneistä)

Olosuhdeselvitysten sosiaalityöntekijöiden tapaamiset 82 kpl

Adoptioasioissa vain muutama käyttämättä jäänyt aika

Tapaamispaikkatoiminnan peruuntuneita tapaamisia yhteensä noin 1300 kpl

Perheasioiden sovittelusta ei tilastoa, peruuntuneita tapaamisia joitakin kymmeniä vuodessa

30.1.2025

Tällä hetkellä emme saa järjestelmistämme eriteltyä tuotantokustannuksia toiminnoittain. Koko perheoikeudellisten palvelujen tuotantokustannukset ovat yhteensä: 4 753 274€ (Tilinpäätös 2023).

7.

Maksun kohdistaminen aina vanhempaan, joka ei saavu tapaamiseen, ei ole mahdollista. Perheoikeudellisissa asioissa lastenvalvojapalvelussa ajan varaa toinen vanhempi, jonka tehtävänä on ilmoittaa varatusta ajasta toiselle vanhemmalle. Tapaamisen peruuntuminen voi johtua kummasta tahansa vanhemmasta ja on tapaamisia, joihin ei saavu kumpikaan vanhemmista. On myös mahdollista, ettei toinen vanhempi ole tietoinen varatusta ajasta. Hän on saattanut myös ilmoittaa, ettei saavu paikalle mutta tätä tietoa ei välitetty ajanvaraukseen/lastenvalvojalle. Asiointi lastenvalvojalla on vapaaehtoista. Tapaamispaikka-toiminnassa tapaamisen peruuntuminen voi johtua tapaajasta, lapsen lähivanhemmasta tai lapsesta. Maksun periminen perheoikeudellisten palvelujen käyttämättömistä ajoista ei ole yksinkertaista, ja peruuttamisen syyn selvittelyyn menisi myös resursseja.

Asiakkuudet perheoikeudellisissa palveluissa merkitään tietojärjestelmään seuraavasti:

Lasta koskevat sopimusasiat: vanhemmat

Vanhemmuusasiat: vanhemmat, mahdollinen vanhempi, lapsi

Olosuhdeselvitys: vanhemmat ja lapsi

Adoptio: adoptionhakijat, lapsi, biologiset vanhemmat

Perheasioiden sovittelu: vanhemmat, myös lapsi (tarvittaessa)

Tapaamisten valvonta: vanhemmat ja lapsi

8.

Perheoikeudellisissa asioissa lastenvalvojien ajanvaraus hoidetaan keskitetyn ajanvarauksen kautta, jossa käytössä takaisinsoittopalvelu. Ajan varaa toinen vanhempi eikä ajanvarauksessa ole tietoa siitä, sopii-ko aika toiselle vanhemmalle. Tästä tulee ajan varanneen vanhemman huolehtia itse.

30.1.2025

Sellaista menettelyä, jossa toisen vanhemman hyväksyntä olisi saatavilla sähköisesti, ei ole selvitetty. Nykyisessä ajanvarausjärjestelmäsämme tulee olemaan mahdollisuus lähettää varatusta ajasta useampi muistutusviesti ennen tapaamista, mutta tämä viesti menee kuitenkin vain ajan varanneelle vanhemmalle. Jonotusaika lastenvalvojalle on 2–3 kk, mikä lisää riskiä esim. ajan unohtumisesta ja tästä syystä muistutusviesti on väline vaikuttaa asiaan.

Lisäksi on huomioitava, että mahdolliset Apotti-järjestelmään tehtävät muutokset vaativat aina kaikkien käyttäjätahojen eli HUS-yhtymän, Vantaa-Kerava hyvinvointialueen ja Helsingin yhteistyötä sekä kaikkien hyväksynnän muutoksista, eli Helsinki ei voi yksin päättää muutoksista. Kaikki Apotti-järjestelmään tehtävät aiheuttavat myös merkittäviä lisäkustannuksia ja lisäksi muutosten tekeminen järjestelmiin on hidasta.

9.

Psykiatrian erikoislääkärin lausuntotietoja ei ole saatavilla eriteltynä. Yhteensä psykiatrian erikoislääkärin lausuntoja aikuisille tehdään psykiatrian oman arvion mukaan n. 5000 vuodessa (kaikki psykiatrian lausunnot, ei ainoastaan kuntoutushakemuksia varten laaditut lausunnot), joista tuloa kertyy n. 280 000 euroa.

10.

Helsingillä on oma psykiatrinen erikoissairaanhoito, jossa hoidetaan palvelua tarvitsevia helsinkiläisiä. Helsingin omassa psykiatrian erikoissairaanhoidossa tehdään yhteensä noin 5000 psykiatrian lausuntoa vuosittain (luku ei sisällä alaikäisille tehtäviä lausuntoja). Muilta osiin HUS-yhtymä vastaa Uudenmaan alueen, ja siten myös helsinkiläisten erikoissairaanhoidosta. Tällä hetkellä Helsingillä ei ole käytettävissä eriteltyä tietoa, kuinka paljon HUS-yhtymä tuottaa erikoissairaanhoidon lääkärintodistuksia- ja lausuntoja helsinkiläisille potilaille. HUS-yhtymä pyrkii lisäämään mahdollisuuksien mukaan tähän liittyvää tietoa omaan vastaukseensa.

Lisätiedot

Sinikka Olmiala, yhteyspäällikkö
puhelin: 09 310 30010, sinikka.olmiala@hel.fi

Irmeli Suvanto, seniorikonsultti

30.1.2025

puhelin: 09 310 42681, irmeli.suvanto@hel.fi

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaaliaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki
www.hel.fi/sotepe

Puhelin

+358 9 310 5015

Y-tunnus

0201256-6

30.1.2025

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki
www.hel.fi/sotepe

Puhelin

+358 9 310 5015

Y-tunnus

0201256-6